

Motion till riksdagen 2021/22:4657

av Rickard Nordin m.fl. (C)

med anledning av prop. 2021/22:210 Tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avslå propositionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med ett förslag som inkluderar nya ersättningsformer för markägare och närboende vid en vindkraftsetablering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rysslands avskyvärda invasion i Ukraina har ytterligare stärkt den säkerhetspolitiska dimensionen av vår energiförsörjning. Europa är alldeles för beroende av rysk olja och gas, vilket är ett säkerhetshot. Centerpartiet vill att Sverige och EU omedelbart stoppar importen av fossil energi från Ryssland. Det ställer dock höga krav på att vi på kort och lång sikt ökar självförsörjning på energi, i både Sverige och EU.

Även klimatomställningen kommer att kräva mer el, och Sverige kommer för första gången på decennier att få en ökad efterfrågan på elenergi. Prognoser visar att efterfrågan kan fördubblas på 20 år. Det kräver att vi här och nu skapar rätt förutsättningar för att kraftigt öka svensk elproduktion.

För att möta ett ökande elbehov kommer en ökad andel vindkraft att vara central. Vindkraft är det kraftslag som går snabbast att bygga ut i stor skala och därför behöver vindkraften få goda förutsättningar. Sverige har stor potential att öka andelen vindkraft ytterligare. Prognoser visar att elproduktionen från vindkraft kommer att fördubblas de närmaste fyra åren, med stor potential att exportera stora mängder förnybar energi som kan göra klimatnytta i våra grannländer.

Utredningen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53) bekräftar att den kommunala tillstyrkan har minskat både vindkraftprojektörernas rättssäkerhet, effektiviteten och förutsägbarheten i prövningen betydligt. I dag får åtta av tio

vindkraftsansökningar avslag. Det är tydligt att vi behöver incitament för att fler ansökningar ska beviljas.

Centerpartiet vill ha kvar det kommunala vetot, men vill reformera det för att skapa större förutsägbarhet genom att låta kommunen uttala sig tidigare i processen, i linje med lagrådsremissens förslag. Däremot kan vi inte acceptera regeringens förslag eftersom en reform av det kommunala vetot måste inkludera nya ersättningsformer till markägare och till närboende. Eftersom regeringens förslag inte innehåller förslag om ersättningsformer kan vi inte stödja förslaget. Nuvarande förslag kommer bara att leda till att vindkraftsprojekt får nej tidigare, inte att det blir fler ja. Fler tillstyrkta projekt är helt avgörande för att mer elproduktion ska byggas och det har länge varit tydligt att alltför lite av värdet som projekten skapar stannar lokalt.

Vindkraftsetableringar är och ska fortsatt vara till gagn för kommunerna. Det är också därför som Centerpartiet sedan länge förespråkat att regionalisera fastighets-skatten för industri- och elproducerande fastigheter. Vi vet också att våra nordiska grannländer har betydligt mer generösa ersättningssystem lokalt för den som får en etablering hos sig. I Finland gäller det även ersättning till närboende som exempelvis får en större elledning nära den egna tomten. Regeringen behöver ta inspiration från våra grannar, och den nyligen tillsatta utredningen behöver få arbeta brett och färdigt så att ett samlat förslag kan läggas till riksdagen. Detta skulle skapa långsiktiga ekonomiska morötter för kommunen, markägare och närboende och bidra till den lokala utvecklingen.

Rickard Nordin (C)

Daniel Bäckström (C)

Magnus Ek (C)

Ulrika Heie (C)

Peter Helander (C)

Kristina Yngwe (C)